

Heemkundekring Jan Uten Houte

LedenNieuwsBrief november 2021

Beste leden, heel begrijpelijk maar toch jammer dat we nog steeds niet onze reguliere en incidentele activiteiten weer volledig kunnen opstarten.

Vandaar dat we in deze extra LedenNieuwsBrief u uitgebreid willen informeren hierover.

RaboClubSupport 2021

Allereerst willen wij jullie bedanken het stemmen op onze Heemkundekring bij de RaboClubSupport 2021 actie. Wij hebben een bedrag van € 451,97 ontvangen. Helaas dit keer nog niet de helft van vorig jaar. Nu komt dit ook door dat het bedrag dat de Rabobank hiervoor dit jaar beschikbaar had ruim 33% minder was dan andere jaren. Nogmaals bedankt voor jullie stemmen! En RaboBank bedankt!!!

Blikjesverzameling zuster Giovanni

Van Kitty Hoevenberg-Aerts vernamen we dat zuster Giovanni haar verzameling blikjes van de hand moet doen omdat ze gaat verhuizen. Vraag was of dat wij hiervoor interesse hebben.

Wij hebben aangegeven dat wij graag de verzameling willen tentoonstellen in de etalage van onze ExpoRuimte / HeemHuis aan het Burchtplein.

Bijzonder is dat de directeur van De Nobelaer, Hilda Vliegthart, graag hieraan aandacht wil besteden in het nieuwe gebouw van De Nobelaer.

Afgesproken is dat wij de verzameling gaan overnemen en in samenspraak met De Nobelaer bezien hoe we deze verzameling goed kunnen tentoonstellen.

Bijzonder is dat juist dit overleg aanleiding was om met ELkaar te bezien op welke wijze wij als organisaties aandacht zouden kunnen besteden aan ons cultuurhistorisch erfgoed in onze gemeente.

Zo ziet zij ook mogelijkheden om straks samen te werken met de tentoonstellingsruimte van de Groene Kapel in het Oderkerkpark.

Meer informatie over Zuster Giovanni en haar verzameling binnenkort op onze website.

Groene Kapel en verlevendigen Oderkerkpark.

Wij hebben in onze eerdere LedenNieuwsBrief informatie gestuurd over het Ambitieplan dat wij in samenspraak met andere organisaties hebben ontwikkeld en door ontwikkelbedrijf 'Vrolijk Leven' bij de gemeente is ingediend. Duidelijk moge zijn dat wij met de activiteiten in en rond de kapel en het herinrichten van Het Oderkerkpark als centraal park van onze gemeente, het park willen verlevendigen. Het is nog niet duidelijk of de gemeente dit plan omarmt.

Na een positieve beoordeling zal met de partijen de inrichting van park, kapel en bijgebouwen verder worden vorm gegeven en uiteindelijk worden gerealiseerd.

Heb u nog ideeën hiervoor? Wij vernemen ze graag.

Activiteiten Heemkundekring

Wij hadden onlangs onze activiteitenplanning weer ingericht. Helaas is er door de extra coronamaatregelen weer een kink in de kabel gekomen waardoor wij onze activiteiten moeten beperken tot de hoogstnoodzakelijke.

Zo hopen we toch in het voorjaar extra lezingen te kunnen houden over ons Jubileumboek Historie van het Hof van den Houte, het Erfgoed van de suikerfabrikant Heerma van Voss en eerder uitgestelde lezingen zoals die van 'Kamp Vught.

Verder hopen we weer bijeenkomsten voor onze vrijwilligers te kunnen organiseren en onze ledenvergadering en jubileumbijeenkomst te kunnen houden.

Heemkundekring Jan uten Houte

Ledenvergadering

Zo hebben we onze Algemene Ledenvergadering 2021 gepland op 15 december in De Linde. Aanvang 19.30 uur. Hopelijk kan deze doorgaan. Zo niet dan geven wij u dat tijdig door.

Jubileumbijeenkomst

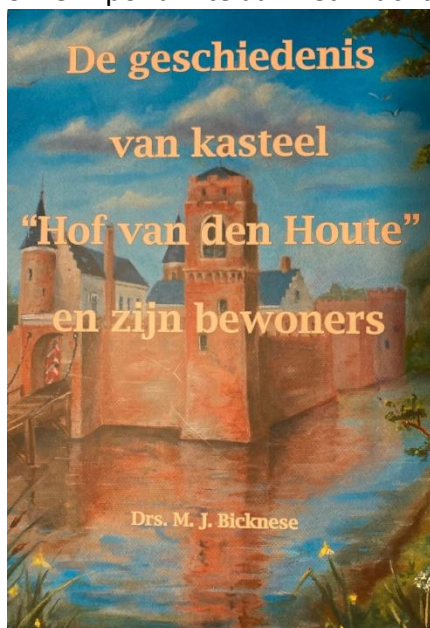
Voor onze jubileumbijeenkomst '75 jaar Heemkundekring Jan uten Houte' hebben we voor 11 mei 2022 een hele mooie afspraak kunnen maken met Hilda Vliegthart van De Nobelaer. Deze bijzondere bijeenkomst wordt gehouden in de Grote Zaal van het nieuwe gebouw van De Nobelaer. Heel bijzonder omdat wij een van de eerste gasten zijn in deze zaal en dan ook nog eens de bijzondere prent van het oorspronkelijke gebouw van de burcht De Nobelaer kunnen onthullen. Leden noteer alvast 11 mei in uw agenda. Het juiste tijdstip volgt nog.

Naamgeving zalen nieuwe gebouw De Nobelaer.

De naam van deze zaal is nog niet bekend daarom noemen we deze nog Grote Zaal. Maar de directeur van De Nobelaer heeft ons gevraagd om een voorstel te doen voor de naamgeving van de 16 zalen in het nieuwe gebouw. Maarten Bicknese is met een team druk bezig om hiervoor een voorstel te doen. Heeft u ook een idee? Geef door aan Maarten. mjbicknese26@gmail.com.

Jubileumboek

En ja, Maarten Bicknese heeft natuurlijk met de presentatie van ons bijzondere jubileumboek 'De geschiedenis van kasteel 'Hof van de Houte' en zijn bewoners' de aftrap gedaan voor ons jubileumjaar. Een mooi onderzoekswerk dat gratis is bezorgd bij onze leden en dat voor niet leden te koop is bij Bruna op de Leur en in Etten en natuurlijk ook tijdens openingstijden van onze ExpoRuimte aan het Bruchtplein 84.

Maarten Bicknese vertelt in De Linde

Heemkundekring toont 50^e boek met erfgoed Heerma van Voss

Arie de Bruin plaatste 11 november op de website heermavanvoss.nl het 50^e boek met erfgoed van suikerfabrikant, familiemens en weldoener S.C.J. Heerma van Voss.

Op 19 oktober 2020 startte onze Heemkundekring “Jan uten Houte” met de website heermavanvoss.nl. Hier is het erfgoed van S.C.J. Heerma van Voss te vinden. Het wordt gepresenteerd in de vorm van thematische boeken, die bekeken, gelezen en gratis gedownload kunnen worden. Het is de bedoeling al het bewaarde en teruggevonden erfgoed hier te verzamelen en te tonen.

Arie de Bruin met op zijn laptop www.heermavanvoss.nl

Bij de start, exact 86 jaar na het overlijden van de beroemde EttenLeurenaar, waren 23 boeken beschikbaar. Nu, 11 november 2021, 180 jaar na zijn geboorte, is het 50^e boek geplaatst. Als een postuum eerbetoon.

Ook dit jubileumboek bevat documenten, illustraties en toelichtingen. De titel is aansprekend: “Aanleg van spoorweg en waterleiding”. De spoorweg is niet de spoorlijn die in Etten-Leur zo bekend is, maar de waterleiding is nog steeds de belangrijke voorziening, die circa 100 jaar geleden werd aangelegd en nu zo heel vanzelfsprekend is.

NIEUW toegevoegd, in deel 4:

- Aanleg van spoorweg en waterleiding
-

Aanvulling, met dank aan Marius Broos

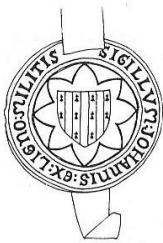
Op 18 augustus 2021 publiceerde Marius Broos, de expert op het gebied van treinen, trams en toebehoren in westelijk Noord-Brabant, een fraai artikel op zijn website www.mariusbroos.nl. Hierin geeft hij onder meer uitleg over de inzet van trams op 27 juni 1909, voor het transport van de enorme massa mensen, die de vliegdemonstratie op de Klappenbergse Heide tussen Rijsbergen en Etten wilden bijwonen. Mooie, nieuwe informatie.

Met dank aan Marius en met zijn toestemming voegden wij het complete artikel als hoofdstuk toe in “27 juni 1909 – Herinneringen en varia”.

Vervolg

Op heermavanvoss.nl zullen na het 50^e boek nog meer boeken geplaatst worden. Tientallen boeken zijn in voorbereiding, waaronder een reeks over suikerindustrie-erfgoed, uiteraard in relatie tot S.C.J. Heerma van Voss.

Mede door zijn lange en drukke leven is zijn nalatenschap omvangrijk en boeiend.

Heemkundekring Jan uten Houte

Erfgoedvisie / Erfgoedplan

Onlangs hebben wij met Ineke Strouken, deskundige van Brabants Heem, aan tafel gezeten voor het inrichten van een Erfgoedvisie dat moet leiden tot een Erfgoedplan.

Er is al veel over gezegd en geschreven, maar in onze gemeente ontbreekt het op dit moment nog steeds aan goed erfgoedbeleid. Maar als het aan onze Heemkundekring ligt komt hier zo snel mogelijk verandering in.

Wij hebben een werkgroep gevormd op advies van Ineke Strouken.

Inzet is een overkoepelende erfgoedgroep vanuit onze Heemkundekring als spreekbuis richting de gemeente. Tot nu toe heeft onze gemeente alleen een Erfgoedverordening vastgesteld voor monumentale panden. Maar het erfgoed strekt zich verder uit dan materieel erfgoed. Ook in de 60% Omgevingsvisie wordt nauwelijks een woord gerept over de Erfgoedvisie of Erfgoedplan.

Inventarisatie

Om de gemeente daarbij te helpen neemt de werkgroep op eigen initiatief onder meer beleidsnota's van andere gemeenten door, zodat een adviesvoorstel gemaakt kan worden voor erfgoedbeleid voor Etten-Leur. Erfgoed is datgene wat wij van generatie op generatie doorgeven. Erfgoed vertelt het verhaal wie wij zijn en hoe wij geworden zijn wie wij zijn.

Het verhaal van het verleden en de fysieke en niet fysieke overblijfselen hiervan, vormen het DNA van een gemeente. Hoe onderscheidt onze gemeente zich van andere gemeenten. Het is daarom noodzakelijk om te onderzoeken: Hoe is Etten-Leur geworden zoals het nu is. Het is de visie op wat er behouden moet worden voor de toekomst en om te bepalen hoe er omgegaan moet worden met erfgoed in de gemeente. Door te kijken naar het verleden, kan een leidraad voor de toekomst opgesteld worden.

Daarvoor wordt een erfgoedkaart ingericht die is bedoeld om de belangrijke cultuurhistorische gebouwen, landschappen, objecten en tradities in kaart te brengen.

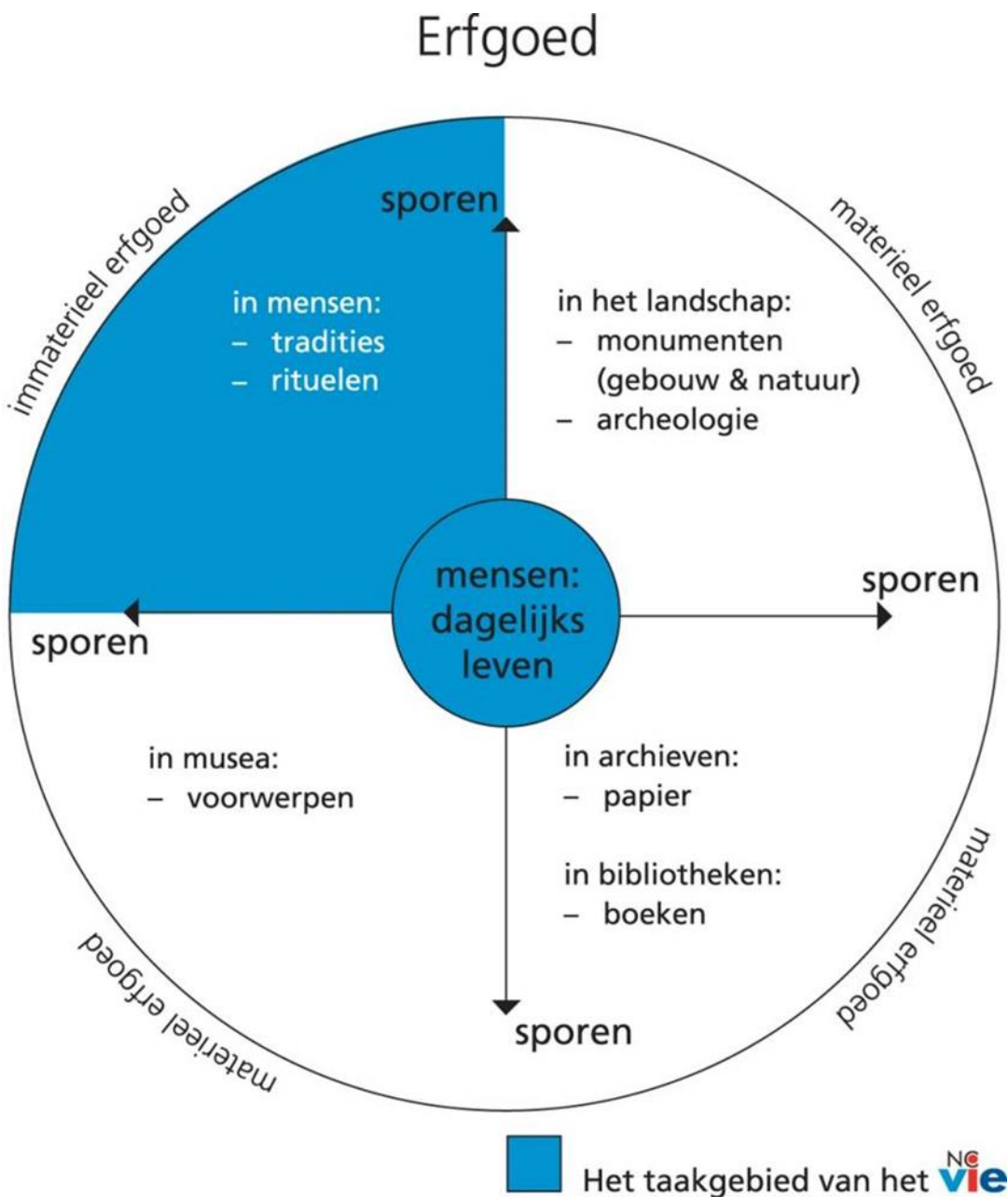
Verder worden in de omgevingsvisie meerdere sectorale visies samengebracht tot één integraal verhaal over de fysieke leefomgeving.

Leidraad om te bepalen of iets behouden moet worden of niet?

De werkgroep wil een leidraad samenstellen waarin aandacht wordt besteed aan:

- Wonen, milieu, landschap, gezondheid, bodemkwaliteit, mobiliteit, economie, vestigingskwaliteit en cultureel erfgoed.
- Het verhaal van Etten-Leur vertellen.
- Hoe is Etten en Leur geworden zoals ze nu zijn.
- Extra aandacht voor het immateriële erfgoed van Etten en Leur.

Hieronder een overzicht van de sporen van ons Erfgoed.

Ook geïnteresseerd om hieraan mee te werken? Neem dan contact op met onze secretaris Wim Buijs, via secretaris@janutenhoute.nl

Verdere aanvullende informatie:

Tentoonstelling Jan van de Brink

De werkgroep Materieel Cultureel Erfgoed is gestart met de voorbereidingen voor het inrichten van een tentoonstelling van kunstwerken van Jan van de Brink in het Drukkerijmuseum. Deze tentoonstelling zal hoogstwaarschijnlijk in mei worden geopend. Vanwege de coronapandemie was het niet mogelijk deze tentoonstelling 100 jaar na de geboorte van Jan van de Brink in te richten. Jan van de Brink was tekenleraar op de KSE, directeur van De Nobelaer en kunstenaar van vele kunstwerken in en op gebouwen in Brabant. Ook hierover straks meer informatie op onze website.

Heemkundekring Jan uten Houte

Voormalig Tomadogebouw

Ons bezwaar tegen de sloop van het voormalige Tomadogebouw is afgewezen. Jammer maar begrijpelijk omdat het gebouw momenteel al helemaal is gesloopt.

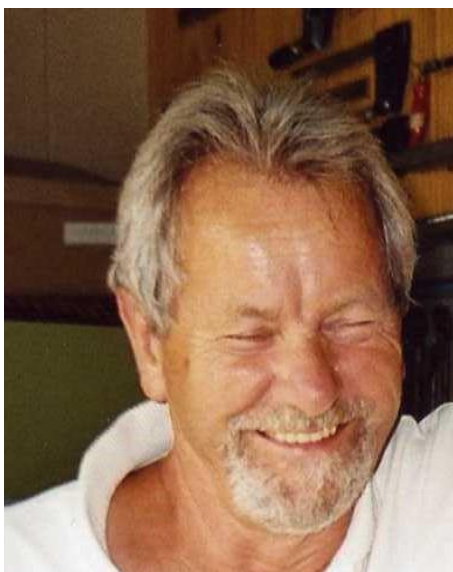
Benieuwd zijn we wel naar de aanvullende informatie die we in september al zouden krijgen van de gemeente over ons WOB verzoek. Waarin we hebben gevraagd om meer informatie over de achtergronden van het besluit van de gemeenteraad in 2018 om tot volledige sloop over te gaan. Nog even afwachten dus.

JUMBO-boek

Door de schrijverswerkgroep en de fotowerkgroep is keihard gewerkt aan het inhoudelijk vormgeven van het erfgoedboek 'Etten en Leur in historische beelden bijeengebracht' dat tussen Kerst en Nieuwjaar gratis kan worden verkregen bij de Jumbo-winkels in onze gemeente. De plaatjes kan men verzamelen en in het boek plakken. Begin volgend jaar organiseren wij bijeenkomsten voor het ruilen van de plaatjes.

Cees van Dorst 1944-2021

(door Rene Konings werkgroep coördinator huisvesting en tentoonstellingen

Donderdag, 18 november 2021 overleed na een kort ziekbed onze vrijwilliger Cees van Dorst. Hij is 77 jaar geworden. Cees tobde al enkele jaren met zijn gezondheid. Door het veelvuldig werken met asbest kreeg hij asbestose wat zijn longen ernstig aantastte. Hij liep al enkele jaren met zuurstof. Een coronabesmetting is hem fataal geworden. Cees was sinds 2003 vrijwilliger bij het Streekmuseum Etten+Leur en bij de Heemkundekring Jan uten Houte. Cees heeft enorm veel zwaar werk verricht tijdens de verbouwing van het museum. Ook in het depot aan de Wipakker kon je Cees alles vragen. Hij wist overal een oplossing voor. Waar anderen hoofdschuddend naar een oplossing zochten zei Cees "agge da nou zo us dee". Meestal kwam het dan wel

goed. Cees was altijd in voor een geintje. Vaak wist je niet of hij het meende of dat hij je in de maling nam. Tijdens het koffie drinken kwamen de meest spannende verhalen boven. Speciaal daarvoor kwamen de andere vrijwilligers naar de koffiekamer. De laatste jaren misten wij zijn twee rechterhanden vaak, maar bleef hij wel van advies dienen. Ook dat laatste moeten wij nu ook nog missen. Cees bedankt voor alles, rust in vrede.

Namens het bestuur:

Krijn ten Hove, pr&communicatie